

การศึกษาความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด
ในภาคกลางตอนบน*

A STUDY OF TEACHERS' LEARNING AGILITY IN UPPER CENTRAL PROVINCIAL
ANUBAN SCHOOLS

¹พาขวัญ มั่งมูล Pakwan Mangmool ²สุกัญญา แซ่มช้อย Sukanya Chaemchoy

^{1,2}จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University, Thailand

Corresponding Author E-mail: 6580096727@student.chula.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน โดยใช้กรอบแนวคิดความคล่องตัวในการเรียนรู้ การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงบรรยาย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ผู้ให้ข้อมูล คือ ครู 234 คน จากครู 597 คนของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ทั้งหมด 7 โรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านของระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน พบว่า การตระหนักรู้ตนเอง มีระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ความคล่องตัวด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้คน ความคล่องตัวด้านผลลัพธ์ ความคล่องตัวด้านความคิด ตามลำดับ และความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลง มีระดับน้อยที่สุด

คำสำคัญ: ความคล่องตัวในการเรียนรู้, การตระหนักรู้ตนเอง, ความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลง

Abstract

The objective of this research article was to study the level of teachers' learning agility in upper central provincial Anuban Schools by using the learning agility conceptual framework. The research adopted a descriptive research method. The population was upper central provincial Anuban Schools. The informants of the research are 234 teachers selected from 597 teachers in 7 upper central provincial Anuban Schools by using simple random sampling. The research tool was a questionnaire regarding the level of teachers' learning agility in upper central provincial Anuban Schools. The data were analyzed by statistical analysis methods such as frequency, percentage, mean, and standard deviation. The research findings revealed that the overall level of teachers' learning agility in upper central provincial Anuban

Schools was in a moderate level. When considering each aspect of the level of teachers' learning agility in upper central provincial Anuban Schools, it was found that self-awareness was at the highest level, followed by people agility, result agility and mental agility respectively. Meanwhile, change agility was at the lowest level.

Keywords: Learning Agility, Self-awareness, Change Agility

บทนำ

โลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน (Disruptive Change) ทำให้มีลักษณะเป็นโลกยุควูคา หรือ VUCA World คือ โลกมีความผันผวนสูง (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความซับซ้อน (Complexity) และความคลุมเครือ (Ambiguity) ตลอดจนสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่กระตุ้นให้เกิดการพลิกผันอย่างก้าวกระโดดในทุกมิติ ทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง เป็นสถานะที่ทุกคนต้องเผชิญอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จึงเป็นความท้าทายของการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญของประเทศว่าจะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นี้อย่างไรให้สามารถรับมือกับความพลิกผันของโลกยุคปัจจุบันและอนาคตได้ นักการศึกษาจึงต้องปรับตัวอย่างมาก เพื่อออกแบบการจัดการศึกษาใหม่ให้สามารถพัฒนาครูและผู้เรียนให้มีคุณภาพที่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคตที่คาดการณ์ได้ว่าจะยิ่งทวีความพลิกผันมากยิ่งขึ้น (สุกัญญา แซ่ม้อย, 2565) โดย Karthik Krishnan (2019) Global CEO ของ Britannica Group บริษัทผู้จัดทำ Encyclopedia หรือสารานุกรมชื่อดังของโลก กล่าวถึงทักษะสำคัญที่จำเป็นต้องมีเพื่อการอยู่รอดในยุคพลิกผันนี้ คือ ความคล่องตัวในการเรียนรู้ (Learning Agility) เป็นการเรียนรู้และปรับใช้ให้เร็ว ความอยากรู้อยากเห็น เป็นสิ่งที่ผลักดันให้เราสำรวจ ค้นพบ คิดค้น และสร้างสิ่งใหม่ ดังที่นักเขียนชื่อดังชาวอเมริกัน Alvin Toffler (1970) เขียนไว้ในหนังสือ Future Shock ว่าคนที่ไม่รู้หนังสือในศตวรรษที่ 21 จะไม่ได้หมายถึงผู้ที่ไม่สามารถอ่านออกเขียนได้อีกต่อไป แต่หมายถึงคนที่ไม่สามารถเรียนรู้ ละทิ้งความรู้เดิม แล้วเริ่มเรียนรู้ใหม่ต่างหาก (Learn/Unlearn/Re-learn) การพัฒนาความคล่องตัวในการเรียนรู้ ต้องมีความอยากรู้อยากเห็น เริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามอย่างต่อเนื่อง สำรวจ ลองสิ่งใหม่ๆ มีส่วนร่วมกับผู้คนประเภทต่างๆ ปลุกฝังความตระหนักรู้ตนเอง ยอมรับความคิดเห็น และมองความผิดพลาดเป็นการเรียนรู้

การพลิกวิกฤตเป็นโอกาสให้สามารถอยู่รอดพร้อมรับมือได้ในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นในปัจจุบัน ทักษะเท่าเดิมอาจไม่เพียงพอ ครูจึงจำเป็นที่จะต้องมีความคล่องตัว (Agility) ในการรับมือกับความพลิกผัน โดยผู้ที่มีความคล่องตัวในการเรียนรู้ (Learning Agility) คือผู้ที่มีความสามารถและความเต็มใจที่จะเรียนรู้อย่างรวดเร็ว จากนั้นจึงนำบทเรียนเหล่านั้นไปปรับใช้ได้ดีในสถานการณ์ความเป็นผู้นำที่ท้าทายและแปลกใหม่ (De Meuse & Feng, 2015) โดยความคล่องตัวในการเรียนรู้มี 5 องค์ประกอบสำคัญ คือ ความคล่องตัวด้านความคิด (Mental Agility) ความคล่องตัวด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้คน (People Agility) ความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลง (Change Agility) ความคล่องตัวด้านผลลัพธ์ (Result Agility) และการตระหนักรู้ตนเอง (Self-awareness) ซึ่งความคล่องตัวในการเรียนรู้ทั้งนี้เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของการเป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จในอาชีพการงาน (Silzer & Church, 2009) สามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ปัญพ็ชร ปังกร, 2563) และผู้ที่มีความ

คล่องตัวในการเรียนรู้สูงนั้นมีศักยภาพสูงที่จะก้าวหน้าได้รับการเลื่อนตำแหน่งเร็วและบ่อยกว่าผู้อื่น (Swisher, 2013) และจากงานวิจัยของ Ayça Kaya (2023) พบว่า ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูเป็นตัวทำนายแนวโน้มการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อฝึกฝนที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและหลากหลายวิธีจะทำให้เกิดทักษะในการค้นหา สืบเสาะหาความรู้ และนำความรู้มาประยุกต์ใช้จึงสามารถเรียนรู้ได้อย่างคล่องตัว ว่องไว ซึ่งความสามารถดังกล่าวมีผลต่อความสำเร็จทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร (รัตนดา เลิศวิชัย, 2562) ความคล่องตัวในการเรียนรู้จึงถือเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาครูให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ซึ่งองค์กรสามารถส่งเสริมให้เกิดความคล่องตัวในการเรียนรู้ได้ โดยผ่านการเรียนรู้ข้ามสายงาน (Crossed-functional Learning) การหมุนเวียนงาน (Job Rotation) การให้คำปรึกษาระหว่างเพื่อนร่วมงาน (Peer Mentoring) เพื่อเปิดโอกาสให้เห็นกระบวนการทำงานฝ่ายอื่นๆ ช่วยให้ได้เรียนรู้ทักษะใหม่ๆ เพิ่มความยืดหยุ่นในการทำงานร่วมกัน (ธัญพิมล วสยางกูร และจารุวรรณ พลอยดวงรัตน์, 2565) โดยองค์กรที่มีความคล่องตัวในการเรียนรู้จะประสบความสำเร็จมากกว่าองค์กรอื่นๆ (De Meuse et al., 2011)

โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด (ประเทศไทย) ทั้ง 81 โรงเรียน ได้รวมตัวกันก่อตั้งสมาคมผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดขึ้น โดยมีคณะกรรมการบริหารสมาคมฯ ประกอบด้วยผู้แทนผู้บริหารจากทุกภาค ซึ่งสมาคมฯ ได้แบ่งการบริหารเป็นภาคแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ เพื่อให้การประสานงานของสมาคมฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ประกอบด้วย 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลชัยนาท โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา โรงเรียนอนุบาลลพบุรี โรงเรียนอนุบาลสระบุรี โรงเรียนอนุบาลสิงห์บุรี โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง และโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี ดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจากการศึกษารายงานการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Self-Assessment Report: SAR) ของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบนทั้ง 7 โรงเรียน พบว่า ยังขาดแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการสร้างและส่งเสริมให้ครูมีความคล่องตัวในการเรียนรู้ เนื่องจากครูที่มีความคล่องตัวในการเรียนรู้สูงจะสามารถจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงาน ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงด้วยความตระหนัก และความกระตือรือร้นอย่างเต็มที่ในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ และความสามารถของตนเอง การพัฒนาความคล่องตัวในการเรียนรู้มีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครู เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และคุณภาพการศึกษา (Ayu Meryka Santoso & Yuzarion, 2021)

จากสภาพและบริบทข้างต้นของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน พบว่า ครูควรได้รับการพัฒนาให้มีความคล่องตัวในการเรียนรู้ (Learning Agility) อีกทั้งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคล่องตัวในการเรียนรู้ นั้น เริ่มได้รับความนิยมในวงการการศึกษาของต่างประเทศ แต่ยังคงไม่แพร่หลายในวงการการศึกษาของประเทศไทยเท่าที่ควร ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการศึกษาระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน วิเคราะห์ข้อมูลและจัดลำดับเพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดเป็นแนวทางพัฒนาครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบนตามแนวคิดความคล่องตัวในการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาครูให้เป็นผู้มีความสามารถในการคิดแนวทางใหม่ๆ เพื่อใช้แก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี กล้าที่จะคิดต่างอย่างสร้างสรรค์ เปิดใจรับฟังความคิดเห็น มุ่งเน้นพัฒนาตนเองและเรียนรู้ที่จะอยู่

กับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืนในอนาคต เป็นครูที่มีความคล่องตัวในการเรียนรู้และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้สู่เป้าหมายสูงสุดคือการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อศึกษาระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ทั้งหมด 7 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนอนุบาลชัยนาท โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา โรงเรียนอนุบาลลพบุรี โรงเรียนอนุบาลสระบุรี โรงเรียนอนุบาลสิงห์บุรี โรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง และโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี

1.2 ผู้ให้ข้อมูลการวิจัย คือ ครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ทั้งหมด 7 โรงเรียน จำนวน 597 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดโดยใช้เกณฑ์ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 ได้จำนวนผู้ให้ข้อมูลรวมทั้งสิ้น 234 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check lists) จำนวน 7 ข้อ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิกิจการศึกษาระดับสูงสุด ตำแหน่งงานปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน วิทยฐานะ และสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ รวมทั้ง 27 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ของ John W. Best ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีระดับตามรายชื่อนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีระดับตามรายชื่อนั้นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีระดับตามรายชื่อนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีระดับตามรายชื่อนั้นอยู่ในระดับน้อย และค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีระดับตามรายชื่อนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคล่องตัวในการเรียนรู้ กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ออกแบบและสร้างเครื่องมือวิจัยโดยร่างข้อคำถามในแบบสอบถามตามผังโครงสร้างเครื่องมือวิจัย สร้างแบบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแบบสอบถาม กำหนดความตรงเชิงโครงสร้างและ

เนื้อหาระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item objective congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เพื่อนำมาใช้ จากการตรวจสอบ พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.50 โดยข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 มีจำนวน 23 ข้อ และข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 มีจำนวน 4 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลและออกหนังสือราชการเวียนแจ้งการตอบแบบสอบถามออนไลน์ผ่านระบบ Google Form ไปยังโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในสังกัด โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลจำนวน 30 วัน ผู้วิจัยได้รับการตอบแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจสอบแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนแล้วพบว่า ผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามครบถ้วนสมบูรณ์ทุกฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่และค่าร้อยละ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ และการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน จากองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ความคล่องตัวด้านความคิด ความคล่องตัวด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้คน ความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลง ความคล่องตัวด้านผลลัพธ์ และการตระหนักรู้ตนเอง ดังนี้

ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.456$, S.D. = 0.681) เมื่อพิจารณารายด้านระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน พบว่า การตระหนักรู้ตนเอง มีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.494$, S.D. = 0.658) รองลงมา คือ ความคล่องตัวด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้คน ($\bar{X} = 3.471$, S.D. = 0.669) ความคล่องตัวด้านผลลัพธ์ ($\bar{X} = 3.460$, S.D. = 0.682) ความคล่องตัวด้านความคิด ($\bar{X} = 3.438$, S.D. = 0.696) ตามลำดับ และความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลง มีระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.419$, S.D. = 0.697) ดังในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบนโดยภาพรวม

ข้อ	ความคล่องตัวในการเรียนรู้	ระดับ		แปลผล	ลำดับที่
		$\bar{x}$	S.D.		
1.	ความคล่องตัวด้านความคิด	3.438	0.696	ปานกลาง	4
2.	ความคล่องตัวด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้คน	3.471	0.669	ปานกลาง	2
3.	ความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลง	3.419	0.697	ปานกลาง	5
4.	ความคล่องตัวด้านผลลัพธ์	3.460	0.682	ปานกลาง	3
5.	การตระหนักรู้ตนเอง	3.494	0.658	ปานกลาง	1
เฉลี่ยรวม		3.456	0.681	ปานกลาง	-

ตารางที่ 2 ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบนด้านความคล่องตัวด้านความคิด

ข้อ	ความคล่องตัวด้านความคิด	ระดับ		แปลผล	ลำดับที่
		$\bar{x}$	S.D.		
1.	ความสามารถในการคิดเชิงบวกและเต็มใจที่จะเผชิญหน้ากับปัญหาที่ซับซ้อน	3.440	0.692	ปานกลาง	2
2.	ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างละเอียดรอบคอบ	3.466	0.718	ปานกลาง	1
3.	ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ ความคิดและประสบการณ์ของตนเองจนเกิดเป็นแนวคิดใหม่ กล้าที่จะคิดต่างอย่างสร้างสรรค์	3.436	0.698	ปานกลาง	3
4.	ความสามารถในการนำแนวคิดใหม่ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้	3.410	0.676	ปานกลาง	4
เฉลี่ยรวม		3.438	0.696	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ด้านความคล่องตัวด้านความคิด โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.438$, S.D. = 0.696) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างละเอียดรอบคอบ มีระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 3.466$, S.D. = 0.718) รองลงมา คือ ความสามารถในการคิดเชิงบวกและเต็มใจที่จะเผชิญหน้ากับปัญหาที่ซับซ้อน ($\bar{x} = 3.440$, S.D. = 0.692) ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ ความคิดและประสบการณ์ของตนเองจนเกิดเป็นแนวคิดใหม่ กล้าที่จะคิดต่างอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.436$, S.D. = 0.698) ตามลำดับ และความสามารถในการนำแนวคิดใหม่ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้ มีระดับน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.410$, S.D. = 0.676)

ตารางที่ 3 ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ด้านความคล่องตัวด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ข้อ	ความคล่องตัวด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระดับ		แปลผล	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	ความสามารถในการติดต่อ สื่อสาร ประสานงานกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.457	0.712	ปานกลาง	3
2.	ความสามารถในการเข้าใจถึงแรงจูงใจ ค่านิยม เป้าหมาย จุดแข็ง และข้อจำกัดของผู้อื่น	3.449	0.693	ปานกลาง	4
3.	ความสามารถในการเปิดใจรับฟังและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง	3.504	0.616	มาก	1
4.	ความสามารถในการช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.474	0.650	ปานกลาง	2
เฉลี่ยรวม		3.471	0.669	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ด้านความคล่องตัวด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.471, S.D. = 0.669) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความสามารถในการเปิดใจรับฟังและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.504, S.D. = 0.616) รองลงมา คือ ความสามารถในการช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X}$ = 3.474, S.D. = 0.650) ความสามารถในการติดต่อ สื่อสาร ประสานงานกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 3.457, S.D. = 0.712) ตามลำดับ และความสามารถในการเข้าใจถึงแรงจูงใจ ค่านิยม เป้าหมาย จุดแข็ง และข้อจำกัดของผู้อื่น มีระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}$ = 3.449, S.D. = 0.693)

ตารางที่ 4 ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ด้านความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลง

ข้อ	ความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลง	ระดับ		แปลผล	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	ความสามารถในการปรับตัวพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	3.415	0.702	ปานกลาง	3
2.	ความกระตือรือร้นในการหาความรู้และทดลองเรียนรู้สิ่งใหม่อย่างต่อเนื่อง	3.444	0.705	ปานกลาง	1
3.	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมสร้างทักษะต่างๆ ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง	3.432	0.710	ปานกลาง	2
4.	ความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	3.385	0.673	ปานกลาง	4
เฉลี่ยรวม		3.419	0.697	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ด้านความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.419$, S.D. = 0.697) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความกระตือรือร้นในการหาความรู้และทดลองเรียนรู้สิ่งใหม่อย่างต่อเนื่อง มีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.444$, S.D. = 0.705) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมสร้างทักษะต่างๆให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.432$, S.D. = 0.710) ความสามารถในการปรับตัวพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.415$, S.D. = 0.702) ตามลำดับ และความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.385$, S.D. = 0.673)

ตารางที่ 5 ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ด้านความคล่องตัวด้านผลลัพธ์

ข้อ	ความคล่องตัวด้านผลลัพธ์	ระดับ		แปลผล	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงาน	3.479	0.663	ปานกลาง	2
2.	ความสามารถในการมุ่งเน้นแสวงหาแนวทางการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายใหม่ที่ท้าทาย	3.453	0.687	ปานกลาง	3
3.	ความสามารถในการมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานที่ยากให้ประสบความสำเร็จ	3.483	0.657	ปานกลาง	1
4.	ความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจและความมั่นใจให้ผู้อื่นในการเรียนรู้และการทำงาน	3.427	0.721	ปานกลาง	4
เฉลี่ยรวม		3.460	0.682	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ด้านความคล่องตัวด้านผลลัพธ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.460$, S.D. = 0.682) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความสามารถในการมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานที่ยากให้ประสบความสำเร็จ มีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.483$, S.D. = 0.657) รองลงมา คือ ความสามารถในการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงาน ($\bar{X} = 3.479$, S.D. = 0.663) ความสามารถในการมุ่งเน้นแสวงหาแนวทางการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายใหม่ที่ท้าทาย ($\bar{X} = 3.453$, S.D. = 0.687) ตามลำดับ และความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจและความมั่นใจให้ผู้อื่นในการเรียนรู้และการทำงาน มีระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.427$, S.D. = 0.721)

ตารางที่ 6 ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน
ด้านการตระหนักรู้ตนเอง

ข้อ	การตระหนักรู้ตนเอง	ระดับ		แปลผล	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1.	ความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง	3.513	0.643	มาก	1
2.	ความสามารถในการรู้จุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง	3.509	0.623	มาก	2
3.	ความสามารถในการประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริง	3.491	0.689	ปานกลาง	3
4.	ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง	3.462	0.675	ปานกลาง	4
เฉลี่ยรวม		3.494	0.658	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ด้านการตระหนักรู้ตนเอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.494$, S.D. = 0.658) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง มีระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.513$, S.D. = 0.643) รองลงมาคือ ความสามารถในการรู้จุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง ($\bar{X} = 3.509$, S.D. = 0.623) ความสามารถในการประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริง ($\bar{X} = 3.491$, S.D. = 0.689) ตามลำดับ และความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง มีระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.462$, S.D. = 0.675)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

ผลการศึกษาในระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน พบว่า ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การตระหนักรู้ตนเองมีระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ความคล่องตัวด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ความคล่องตัวด้านผลลัพธ์ ความคล่องตัวด้านความคิดตามลำดับ และความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลงมีระดับน้อยที่สุด ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวอภิปรายผลการวิจัยได้ว่า

1. การตระหนักรู้ตนเองมีระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบนให้ความสำคัญและสามารถเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง รู้จุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง สามารถประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริง เพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนให้ดีขึ้นอยู่เสมอ มุ่งพัฒนาตนเองสู่ครูที่เต็มเปี่ยมไปด้วยศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง สอดคล้องกับนาถยา คงขาว (2559) ที่กล่าวถึงการตระหนักรู้ตนเองไว้ว่าเป็นความสามารถของบุคคลในการรับรู้เกี่ยวกับตนเองในสถานการณ์ต่างๆทั้งในด้านการรับรู้ อารมณ์ที่เกิดขึ้นตามสภาพจริงและสามารถประเมินตนเองได้ตามความเป็นจริง รู้จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง มีความมั่นใจในคุณค่าและเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ Ackerman (2019) กล่าวไว้ว่าการตระหนักรู้ตนเองเป็นความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก สิ่งที่ตนเองให้คุณค่ารวมถึงเข้าใจว่าสิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อตนเองหรือพฤติกรรมของตนเองอย่างไรบ้าง ซึ่งจะช่วยให้มนุษย์สามารถประเมินจุดเด่นและจุดบกพร่องของตนเองเพื่อนำไปพัฒนาตนเองต่อไปได้ สอดคล้องกับ Hopkins (1996) ได้

กล่าวไว้ว่า ครูที่มีคุณภาพสูงสุดในยุคการปฏิรูปการศึกษาต้องมีความผูกพันยึดมั่นในหน้าที่ครู มีความมุ่งมั่นช่วยเหลือผู้เรียนด้านการเรียน การปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเอง และหาวิธีการสอนใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสอนหลายรูปแบบ ความสามารถในการร่วมมือกับครูคนอื่นๆ และความสามารถในการสะท้อนการปฏิบัติงานของตนเอง ซึ่งสอดคล้องบางประการกับงานวิจัยของศุภฤกษ์ วัฒนศรี (2565) ที่ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะสำคัญประการหนึ่งของครูที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนรู้ คือ มีความสามารถประเมินการเรียนรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยครูที่มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนเองจะสามารถชี้แนะให้ข้อมูลสะท้อนกับตนเอง เพื่อปรับปรุงแนวทางของตนเองในการเรียนรู้ มีความสามารถในการตรวจสอบ ประเมินผลการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติเพื่อวัดความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ที่ได้กำหนดให้การตระหนักรู้ตนเองเป็นองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่สำคัญที่จะสร้างและพัฒนาเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้กับเด็กและเยาวชนในสภาพสังคมปัจจุบันเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต ซึ่งการตระหนักรู้ตนเองเป็นสิ่งที่ครูสามารถพัฒนาให้แก่ผู้เรียนได้ โดยพัฒนาให้เกี่ยวข้องกับบริบทการใช้ชีวิตของผู้เรียนทั้งการใช้ชีวิตในสังคมโรงเรียนและการใช้ชีวิตในครอบครัว

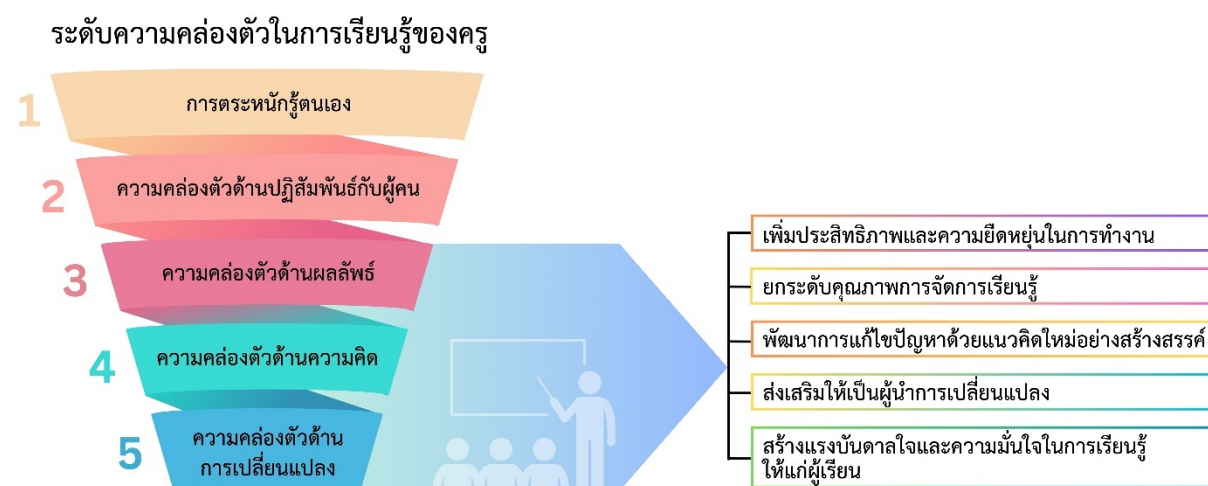
2. ความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับน้อยที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบนควรที่จะได้รับการพัฒนาให้มีความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ครูสามารถปรับตัวพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีความกระตือรือร้นในการหาความรู้และทดลองเรียนรู้สิ่งใหม่อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมสร้างทักษะต่างๆ ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาสู่ครูที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้ในที่สุด สอดคล้องกับจันทร์ชลี มาพุทธ (2561) ที่กล่าวว่า ครูเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาทางการศึกษา ผู้เรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นอยู่กับคุณภาพการสอนของครู ครูต้องสามารถรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีมาอย่างต่อเนื่อง หลักสูตรและเนื้อหาการสอนที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้ครูต้องรับมือว่าควรสอนอะไร และสอนด้วยวิธีใดจึงจะได้ผลดีที่สุดต่อคุณภาพผู้เรียน ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ได้กล่าวถึงการใช้ศักยภาพของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเป็นโรงเรียนแกนนำในการขับเคลื่อนงานการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตเด็กปฐมวัย ซึ่งมีบทบาทในฐานะโรงเรียนที่เป็นแกนนำคือเป็นศูนย์วิชาการที่เป็นต้นแบบด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย พร้อมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ในการศึกษาดูงานและพัฒนาบุคลากรให้แก่โรงเรียนอื่นๆ ดังนั้น ครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดซึ่งเป็นผู้จัดการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องมีความรู้ที่เท่าทัน มีความยืดหยุ่นและปรับตัวให้ไวต่อการเปลี่ยนแปลงก้าวล้ำสู่ครูต้นแบบผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อเป้าหมายสูงสุดคือการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ York-Barr & Duke (2004) ที่กล่าวถึงภาวะผู้นำของครูในแง่ผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่า คือครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนใช้บทบาทของผู้นำเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ของคณะครู ครูผู้นำเพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยมุ่งเน้นที่ความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับที่ วีระยุทธ แสงไชย (2564) กล่าวว่า ครูที่เป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงต้องให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นปัจจุบัน โดยมีการวางแผนอย่างมีวิสัยทัศน์ที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์เป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียนร่วมกับผู้อื่น มีความริเริ่มการปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนานวัตกรรม พร้อมทั้งกระตุ้นผู้อื่นให้มีการเรียนรู้และความร่วมมือในวงกว้างเพื่อพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา วิชาชีพสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้ระบบขั้นตอนที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้ และสอดคล้องกับ

Sintha Wahjusaputri & Hupron Fadilah (2022) ได้กล่าวไว้ว่า การที่ครูสามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว นำไปสู่การขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียน เพื่อให้ครูมั่นใจได้ว่าจะสามารถตอบสนองความต้องการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียนแต่ละคนได้ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นทักษะที่ครูขาดไม่ได้ เนื่องจากอาชีพครูมีปฏิสัมพันธ์กับการทำงานที่ไม่หยุดนิ่งและความท้าทายต่างๆ ในอนาคต

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ กระบวนการศึกษาองค์ประกอบความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูและการวัดระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครู เพื่อจัดลำดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาครูให้เป็นครูที่มีความคล่องตัวในการเรียนรู้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและพัฒนาศักยภาพของครูในการปฏิบัติงานต่างๆ ในโรงเรียน กล่าวคือ ความคล่องตัวในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของครูที่เต็มใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่จากประสบการณ์ แล้วนำไปปรับใช้เพื่อรับมือกับความท้าทายในสถานการณ์ที่แปลกใหม่ คาดเดายาก ไม่คุ้นเคย และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ โดยมี 5 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ความคล่องตัวด้านความคิด (Mental Agility) ความคล่องตัวด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้คน (People Agility) ความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลง (Change Agility) ความคล่องตัวด้านผลลัพธ์ (Result Agility) และการตระหนักรู้ตนเอง (Self-awareness) ซึ่งผลจากการศึกษาระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบนสามารถสรุปได้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย พบว่า ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลง ความคล่องตัวด้านความคิด และความคล่องตัวด้านผลลัพธ์ ตามลำดับ โดยทั้ง 3 องค์ประกอบดังกล่าว มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนการสอนของครูซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลจากการศึกษาไปดำเนินการพัฒนาครูให้มี

ความคล่องตัวในการเรียนรู้ใน 3 องค์ประกอบดังกล่าว ให้มีระดับที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความยืดหยุ่นในการทำงาน ยกกระตือรือร้นคุณภาพการจัดการเรียนรู้ พัฒนาการแก้ไขปัญหาด้วยแนวคิดใหม่อย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง สร้างแรงบันดาลใจและความมั่นใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาความคล่องตัวในการเรียนรู้ของตนเอง จนเกิดเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตนที่สามารถสร้างประโยชน์และคุณค่าทั้งต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการจัดลำดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ครู ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการมุ่งเน้นพัฒนาตนเองให้มีคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลงเป็นอันดับแรก เพื่อสามารถปรับตัวให้ไวพร้อมรับมือและเป็นผู้ในการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองสู่เป้าหมายสูงสุดคือการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพและสามารถเรียนรู้ที่จะอยู่กับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืนในอนาคต เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ในองค์ประกอบความคล่องตัวด้านการเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.2 จากผลการศึกษาระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญและนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนพัฒนาครูให้มีความคล่องตัวในการเรียนรู้ในทุกองค์ประกอบเพิ่มมากขึ้น เพื่อยกระดับการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ มุ่งมั่นพัฒนาศักยภาพครูให้พร้อมรับมือและก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ระดับความคล่องตัวในการเรียนรู้ของครูโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในภาคกลางตอนบน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดภาคกลางตอนบน ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล ตระหนักถึงความสำคัญและส่งเสริมครูในสังกัดให้เป็นครูที่มีความคล่องตัวในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น เปี่ยมไปด้วยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาของประเทศต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยแนวทางพัฒนาครูตามแนวคิดความคล่องตัวในการเรียนรู้ให้ครบทุกด้าน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผล

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมในการบริหารวิชาการที่ส่งเสริมความคล่องตัวในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้แนวทางการบริหารวิชาการที่สามารถช่วยส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความคล่องตัวในการเรียนรู้มากขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ชลี มาพุทธ. (2561). สมรรถนะและมาตรฐานวิชาชีพครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**. 29(1). 1-13.
- ธัญพิมล วสียงกูร และจารุวรรณ พลอยดวงรัตน์. (2565). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในยุคการเปลี่ยนแปลง พลิกผันด้วยการสร้างองค์กรแห่งความคล่องตัว. **วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหาร การศึกษาแห่งประเทศไทย**. 4(4). 15-28.
- นาถยา คงขาว. (2559). ผลการศึกษากลุ่มแบบอัตถิภาวนิยมต่อการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปัญพัทธ์ ปภังกร. (2563). **ปรับตัวให้ไวขึ้น ในโลก Disruption ด้วย Agility**. แหล่งที่มา https://sasinconsulting.com/wp-content/uploads/2020/09/Disruption_Agility.pdf สืบค้นเมื่อ 19 ม.ค. 2567.
- รัตนดา เลิศวิชัย. (2562). **Learning Agility ความสามารถที่ส่งเสริมอัตลักษณ์ของผู้นำทางการศึกษา**. แหล่งที่มา [https://www.dpu.ac.th/ces/upload/content/files/ED-APHEIT%202019\(1\).pdf](https://www.dpu.ac.th/ces/upload/content/files/ED-APHEIT%202019(1).pdf) สืบค้นเมื่อ 19 ม.ค. 2567.
- วีระยุทธ แสงไชย. (2564). **ภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศุภฤกษ์ วัฒนศรี. (2565). **แนวทางการพัฒนาครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตระยอง 1 ตามแนวคิด ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนรู้**. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา แชนซ์ชัย. (2565). **การบริหารวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผัน**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต บูรณาการการเรียน การสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). **สพฐ. ดัน รร.อนุบาลประจำจังหวัด เป็นแกนนำ พัฒนาเด็กปฐมวัย พื้นฐานสำคัญการพัฒนาตลอดช่วงวัย**. แหล่งที่มา <https://www.obec.go.th/archives/668716> สืบค้นเมื่อ 23 ก.พ. 2567.
- Ackerman, C. E. (2019). **My pocket gratitude: Anytime exercises for awareness, appreciation, and joy**. Adams Media.
- De Meuse, K. P. & Feng, S. (2015). **The development and validation of the TALENTx7 Assessment: A psychological measure of learning agility**. Shanghai, China: Leader's Gene Consulting.
- De Meuse, K. P., Dai, G., Zewdie, S., Page, R. C., Clark, L. P. & Eichinger, R. W. (2011). **Development and validation of a self-assessment of learning agility**. Chicago, Illinois: Paper presented at the Society for Industrial and Organizational Psychology Conference.

- Hopkins, D. & Stern, D. (1996). Quality teachers, quality schools: International perspectives and policy implications. **Teaching and teacher education**. 12(5). 501-517.
- Kaya, A. (2023). Teachers' learning agility as a predictor of their lifelong learning tendency. **Asian Journal of Instruction**. 11(Special Issue). 61-76.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3). 607-610.
- Krishnan, K. (2019) . **3 vital skills for the age of disruption**. From <https://www.weforum.org/agenda/2019/09/3-vital-skills-for-the-age-of-disruption> Retrieved January 19, 2024.
- Santoso, A. M. & Yuzarion, Y. (2021). Analysis of learning agility in the performance of achievement teachers in Yogyakarta. **PEDAGOGIK: Jurnal Pendidikan**. 8(1). 77-122.
- Silzer, R. & Church, A. H. (2009). The pearls and perils of identifying potential. **Industrial and Organizational Psychology: Perspectives on Science and Practice**. 2(4). 377-412.
- Swisher, V. (2013). Learning agility: The “X” factor in identifying and developing future leaders. **Industrial and Commercial Training**. 45(3). 139-142.
- Toffler, A. (1970). **Future Shock**. From https://ia801209.us.archive.org/6/items/FutureShock-Toffler/Future-Shock_-_Toffler.pdf Retrieved January 19, 2024.
- Wahjusaputri, S. & Fadilah, H. (2022). The Impact of Learning Agility and the Work Environment during Work from Home (WFH) on Teacher Performance. **Al-Ishlah: Jurnal Pendidikan**. 14(4). 6695-6702.
- York-Barr, J. & Duke, K. (2004). What Do We Know About Teacher Leadership? Findings From Two Decades of Scholarship. **Review of Educational Research**. 74(3). 255-316.